මහා පදුම ජාතකය

තවද කොසිය ජාතකය සුධාභොජන ජාතකයෙහි විස්තර වශයෙන් පෙණෙන්නේය. තවද මෙණ්ඩක පුශ්න ජාතකය උමන්දාවෙහි විස්තර වශයෙන් පෙණෙන්නේය.

තවද සද්ධර්ම මහා කිරීටවු සර්වඥයන් වහන්සේ ජේතවනාරාමයෙහි වැඩ වසන සමයෙහි චිඤචමානවිකාව අරභයා මේ ජාතකය දක්වන ලද.

ඒ කෙසේද යත්.

සර්වඥයන් වහන්සේ බුදුවු පසු තීර්ථකයන්ට වන්නාවු ලාභය පිරිහින. තීර්ථකයෝ මේ භවත් ගෞතමයන් බුදුවූ තැන්පටන් අපට වන්නාවූ ලාභයෙක් ඇත්නම් පිරිහින ඉදින් අභවාකරවාපුමෝ නම් අපි ලබන්නාවූ ලාභ ලබන්නමෝ වේදයි සිතා තීර්ථකයෝ ඇම එක තැනකට එක්ව කථාකරන්නාහු ඒ ශුමණ භවත් ගෞතමයෝ දුටු දවස් පටන් අප ලබන්නාවු ලාභයෙන් පිරිහි ගියම්හ. යම් උපායකින් ගෞතමයන් අභවා කරවාපුමෝ නම් අපි ලාභ ලබන්නෝ මෝ වේදයි කීහ. ඉන් එක තීර්තකයෙක් කියන්නේ ශුමණ භවත් ගෞතමයන්ට කිළුටක් කියා අභවා කරන්ට උවමැනවැයි කියා එසේ වි නම් මේ හැම චිංචිමානවිකා නම් පරිබාජිකාවක් ඇත්තීය. බැළුවන්ට පුසාද වහන සිත්කළුය ඇ නිසා ශුමණ භවත් ගෞතමයන්ට කිළුටක් උපදවා අභවා කරවා පිරිහෙලා පියම්හයි කථාකොට උන්නාහ, ඒ තීර්ථකයෝ උන්නාවූ ශාලාවට ආවාවූ චිංචිමානවිකාව තීර්තකයන්ට වැඳ එකත්පස්ව උන්නාහ, තීර්තකයෝ උන් වැඳිමටත් බැනනොනැංගාහ. දෙවෙනිවත් වැඳලා සිටියාහ, ඒ වෙලෙත් බැණනොනැංගාහ, තුන්වෙනිවත් බැනනොනැංගාහ, ඒ වෙලෙහි විංඤචිමානවිකා විචාරන්නී ඇයි ස්වාමිනි මා විසින් කවර අපරාධයක් කරණලද ද කවර වැරැද්දක් නිසා බැණනොනැගෙන්නේදයි විචාළාහ. එවිට තීර්ථකයෝ කියන්නාහු තොප විසින් කළ වැරැද්දක් නැත. ශුමණ භවත් ගෞතමයන් බුදුවූ දවස් පටන් අප ලබන්නාවූ ලාභයෙන් පිරිහුනු නියාව නොදුනුදුයි කිවාහුය. දනිමි ස්වාමිනි කීහ. එවිට කියන්නාහූ එසේ විනම් උපායකින් බොහෝ මනුෂායන්ට දැනෙන නියායෙන් කිළුටක් කියවයි කීහ. චිංඤිමානවිකාත් යහපතැයි තමාගේ ගෙට ගොස් සවස්වෙලෙහි රතුකඩක් ඇඳ ජේතවනාරාමයට යන මග ඔස්සේ ගොස් රෑ තමාගේ තීර්තකයන් ඉදිනා ගෙයක ලැග පාන්දොර එතනින් පිටත්ව ජේතවනාරාමයෙහි ලැග එන කෙණෙකුන්මෙන් අඟවා තමාගේ ගෙට යන්නීය. ඇ දුටු මනුෂායෝ තොපි කොයි යව්දයි විචාළාහ. මා කොයියත් කිම තොපට ඇයි දයි කියන්නීය. නැවතත් කොයි ගොසින් එව්දයි විචාළ කල කොයි ගොසින් එත්කීම, තොපට ඇයිදැයි කියන්නී මේ නියායෙන් තුන් සාරමසක් ඇවිද බොහෝ දෙනාට සැක උපන් පසු තොපි කොයටි ගොසින් එව්දයි විචාළකල්හි මම ජේතවනාරාමයෙහි බුදුන් ලඟ ශුියහන් කුටියේ ලැඟ එන නියායයි කියන්නීය, මෙසේ කියා බඩ කෝටුම්ටියක් බැඳගෙණ ඒ බඩ වසා කඩක් බැඳ දැන් මාගේ දෙමසය තුන් මසය බුදුන් දා දරුවෝයයි කියා බස පුකාශකොට තන පුඩු කළුකොට ගෙරිඇටින් තවා පය උදුම්මවා දසමසක් ගියකළ බඩ මහත් කොට ගෙණ සර්වඥයන් වහන්සේ බණ වදාරමින් වැඩ උන් ධර්මශාලාවට ගොස් බණ පිරිස් මධායෙහි සිට බුදුන්ට කියන්නී නුඹ වහන්සේ බණ පිරිස් පිරිවරා ඉඳ බණ කියනසේක්ද මාගේ බඩ දරුගැබ මුකුරා දසඑකඩ මස පිරුනේය, මා වදන්ට ගෙයක් කොයිද ඉස්තෙල් පාන් තෙල් කොයිද නුඹ වහන්සේ දන්නේ මා හා කැටිව රාතිුයේ කීඩාවෙහි යෙදෙන්නටමද දරුවැදීමේ තොරුතුරු නුඹ වහන්සේ තොදන්නාසේක. කෝසල රජ්ජුරුවන්ට කියාවත් මා අතේ පිඬුමහසිටානන්ට කියාවත් විශාඛා මහ උපාසිකාවන්ට කියාවත් මා පෝෂාා කරණ නියායෙන් පාවා නොදී කුමක් කරණසේක්ද නුඹ වහන්සේ මම පෝෂානොකළ මා දරුව දන්නේ කොතනදී දයි කිව සර්වඥයන් වහන්සේත් වදාරණ බණ තබා ගෙණ වදාරණසේක් නගා තොපලා මාලා දන්නා පමණක් විනා අනික් දන්නෝ කවුරුදැයි වදාළසේක. එවිට කියන්නී නුඹහෙලා මාලා දන්නා පමණක් විනා අනික් දන්නෝ කවුරුත්දයි කිව, සර්වඥයන් වහන්සේත් නිෂ්කාරණයේවු අපඛානයෙකැයි කරබාගෙණ උන්සේක. එවෙලෙහි ශකයන්ගේ පාණ්ඩුකම්බල ඉශෙලාසනය හුනුවිය ශකුයෝ දිවාපුතුයන් සතර දෙනෙකු චිංචිමානවිකාවන් බඩ බදතා ලද දර මිටිය බැදූම් කපාපියවයි කියා යවුහ. දිවාපුතුයෝ සතර දෙනා මීවෙස් මවාගෙණ ගොස් දරම්ටිය කපාළුෑහ. සුලඟක් මවා බඩ වසා පෙරමිකඩක් පහකළහ. එතන රැස්වූ බණ පිරිස නිස්කාරණයේ බුදුන්ට සැලැස්වු අපකාහනයක් බලවයි කැටමුගුරු ආදියෙන් මරා වාසලින් පිටත් කළහ, පොළොව පලාගෙණ අවිචිමහතරකයෙන් ගිණිකන්දක් අවුත් තරකයට ගෙණ ගියේය. ධර්මශාලාවේ රැස්වු භික්ෂූන් වහන්සේ විංචිමානවිකාවන් නිෂ්කාරණයේ බුදුන්ට අපඛාානය සලසා නරකයට ගියාවේදයි කිය කියා උන්තෙනට සර්වඥයන් වහන්සේ වැඩ වදාරා මහණෙනි මා එන්නාට පූර්වභාගයෙහි කවර කථාවකින් යුක්තව උනුදුයි විචාරා වදාරා එපවත් අසා දුන්මතු නොවෙයි මහණෙනි පෙරත් චිංචිමානවිකාවෝ බොරු කියා අභවා වුවෝ වේදයි වදාරා ඒ කෙසේදයි ආරාධිත වූ සර්වඥයන් වහන්සේ ඉකුත්වත් දක්වා වදාළසේක.

ඒ කෙසේද යත්

යටගිය දවස බරණැස් නුවර බුන්මදත්ත නම් රජ්ජුරුකෙණෙකුන් රාජාය කරණ සමයෙහි බෝධිසත්වයෝ ඒ රජ්ජුරුවන්ගේ අගමෙහෙසුන් බිසවුන් කුස පිළිසිදගෙණ දස එකඩ මසකින් වැදුහ. ඒ කුමාරයන්ට නම් තබන්නාහු පදුම කුමාරයෝයයි නම් තුබූහ. උන් උපන් නොබෝ කලකින් බිසවුන් මළහ. උන් මළ පසු රජ්ජුරුවෝ අනික් බිසෝකෙණෙකුන් අගමෙහෙසුන් තනතුරට තුබූහ. ඒ බිසව් රජ්ජුරුවන්ට ප්‍රියව මනවඩති. එසමයෙහි පසල් ගමෙක සොරුන් විසින් හයෙක් උපන රජ්ජුරුවෝ ඒ සොරුන්ගෙන් උපන් හය අසා සංහිදුවන්ට නික්මුණාහූ බිසව් කියන්නාහු මම මෙතන රැදි නොයිදීම් කැටිව එම් කිහ. රජ්ජුරුවෝ කියන්නාහු අප යන්නේ සටනටයි එසේ හෙයින් තොප කැටිව කැදවාගෙණ යන්ට සේරුවා නොවෙයි කියා තොපගේ දුක්සැප දෙක දක්නට පදුම කුමාරයෝ දකිති කියා බිසවුන් රඳවා පදුම කුමාරයන්ට නුවරත් පාවාදී සේනාව සන්නද්ධ කරවා පසල්ගමට සටනට නික්මුණාහු සොරුන්ගෙන් උපන් හය සන්සිඳවා පෙරලා නුවරට අවුත් නුවරලඟ කඳයුර බැඳගෙණ උන්නාහ. පදුම කුමාරයෝත් රජ්ජුරුවන් ආ නියාව අසා අලංකාරකොට නුවර සරහවයි අමාතායන්ට විධාන කරවා තනියම රාජනිවාසයට ගොස් රාජනිවාසයේත් ඒ ඒ තැන කළමනා වෙවරත් කරවා අගමෙහෙසුන් බිසවුන් වහන්සේ ඉදිනාගෙට ගොස් වැඳලා සිටියාවු මැනියන් වහන්සේගේ එාසු අථාසු කිම්දයි විවාළාසේක. බිසව් පදුම කුමාරයන් දක පිළිබඳ සිත් ඇතිව මට ඇම්මැයි කියාද කියන්නේයයි මෙසේ අවුත් යානමත්තේ වැදහිඳුමයි කීහ.

පදුම කුමාරයෝ කියන සේක් මැනියන් වහන්ස කටයුතු දන්නා තැන් පටන් අන් ස්තුියකට කෙලෙස් වසයෙන් මුනමැළු විරුත් නැත නුඹ වහන්සේ මාගේ මැනියන් වහන්සේය පියානන් වහන්සේගේ බිසවුන් වහන්සේ හෙයිනුත් මැතියන් වහන්සේය, එසේ හෙයින් නුඹ වහන්සේගේ කෙතෙක් කිවත් මම එසේවු අනාචාරය කරන්නේ නැතැයි කීහ. බිසව් බොහෝ යාච්ඥා කළාහ. කෙතෙක් යාච්ඥා කළත් නුඹ වහන්සේ හා අනාචාරයට මා යෙදෙන්නේ නැතැයි කීහ. බිසවූ කියන්නාහූ මා කරා තොප නොකළ පසු රජ්ජුරුවන් වහන්සේට කියා ඉස කප්පාලමි කීහ. ඉස කප්පන්නේ මේ එක ජාතියෙකවේද නුඹ වහන්සේ ඉස කප්පන්නා තබා කැමති යම් වධයක් කරවුව මැනව මා කනස්සල නැතැයි කියා පදුම කුමාරයෝ පිටත පළා ගියාහ. ඒ කුමාරයන් පළා යන්නා තමන්ගේ ඇඟ තබා පුහාරයකට තෙල් ගල්වා කිළුටු කඩක් ඇදගෙණ වැදහෙව රජ්ජුරුවන් වහන්සේ මා විචාළ සේක් වී නම් ලෙඩට වැද හෝනාසේකැයි කියවයි අන්තඃපුර වාසින්ට උගන්වා වැදහොත්තාහ. රජ්ජුරුවොත් නුවරට වැද නුවර පුදක්ෂිණාකොට රජගෙට වැද බිසවුන් කොයි දැයි විචාළාහ. අන්තඃපුරයේ ඇත්තෝ කියන්නාහු ලෙඩට හෝනා සේකයි කීහ රජ්ජුරුවෝත් බිසවුන් ඉන්නා ගෙට ගොස් යානාපිට ඉඳ තොපට අපාසු කිම්දයි, බිසව් බැනනොනැගී වැදහෙව කියන්නාහු සස්වාමික කෙණෙක් වීනම් මෙසේ ඉඳමෝද අපට ස්වාමිකෙණෙක් ඇද්ද නුඹ වහන්සේ ඇති නියාව දන්නේ දුටුවිටයයි කීහ. එවිට රජ්ජුරුවෝ කියන්නාහු ඇයි තොපට ගහටකළෝ කවුරුදැයි කීහ. අනික් කවුරුද නුඹ වහන්සේ මේ නුවර රැකවලට රඳවාගියෝකාදයි විචාළාහ. පදුම කුමාරයෝයයි කීහ. එසේ විනම් තමන් කිවාම නොකළහයි කියා මාගේ ඇඟ පත නසා ඉසකේපත අල්වා ඇත මැත ඇද කල ගහටයෙ විවර කියනපාමනේ ඇද්දුයි කීහ. එවිට රජ්ජුරුවෝ කිපී යව ගොස් පදුම කුමාරයා අල්වාගෙණ ගෙණවයි කීහ. එවිට අමාතායෝ මෙවර අසා ගෙණ පදුම කුමාරයන් අල්වාගෙණ පිට තලහයා බැඳ තලා රත්මල් වඩම් කරලා පාවටව කියවා රජ්ජුරුවන් ලඟට ගෙණාහ. අතරමග දුටු මනුෂායෝ මේ කිමෙක්ද ස්වාමිනි නුඹ වහන්සේටත් මෙසේවු දෙයක් පැමිණියේදයි අඬ දොඩා බොහෝ මනුෂායෝ එක්වුහ. පදුම කුමාරයන් ගෙණ ගොස් රජ්ජුරුවන්ට දක්වුහ. රජ්ජුරුවෝත් පදුම කුමාරයන් දුක මේ සෙරුන් එලනපුපාතයේ එලවයි කීහ. එවිට පදුම කුමාරයන් කියන්නාහු පියානන් වහන්ස මම මෙසේ වු දෙයක් කළේ නැත ගැනුන්ගේ බසට නිස්කාරණයේ නොනසව මැනවයි කීහ. රජ්ජුරුවෝ කිපී මේ සොරාගේ බස් තබා සෙලින් එලවයි කීහ. එලවයි කී බස් හා සමඟ අන්තඃපුර වාසින් හා අමාතායෝත් අඬා රජ්ජුරුවන්ට කියන්නාහු දේවයන් වහන්ස රජායකරන්නාවූ රජ දරුවන් වහන්සේ නම් පරීක්ෂාකාරී වුවමැනව ඇසු ඇසුවන් පස්සේ නොයායුතුය. තීක්ෂණ කෝපී නොවියයුතු නිගුහ කළ වුන්ට නිගුහ කළ යුත්තේය. සංගුහකළවුන්ට සංගුහ කළයුත්තේය. ජන්දයෙන් භයෙන් මෝහයෙන් ඉව්ෂයෙන් උපන්නාවූ බසට පරීක්ෂා කළ මැනව පෙර රජ දරුවන්සේ එක්ව<mark>ි</mark>වර වරදට මසුරන් සියයක් දඩගන්නාසේක, උගුව දෝෂකළ උන්ට නුවරින් පිටත යවනසේක, මේ නිගුහ සැලසුනෙත් මෑතය, පළමු රජදරුවන් වහන්සේ සමයෙහි මෙසේවු නිගුහයෙක් නැත. ගෑණියකගේ බස්ගෙණ ශිලයෙන්ද ආචාරයෙන්ද නිසිවු රාජායක් රකිණාවූ නුඹ වහන්සේගේ පුත්වූ පදුම කුමාරයන් වහන්සේ නිස්කාරණයේ නොනැසුව මැනවයි කීහ. මෙසේ බොහෝකොට කන්නලව් කීවත් රජ්ජුරුවෝ නොගිවිස පදුම කුමාරයන් නොමරවයි කීහ.

එවිට සොළොස් දහසක් බිසෝ වරුන් අමාතෳයයෝත් රාජෳවාසීන් මහහඬින් හඬා සිටියාහ. එවිට රජ්ජුරුවෝ සිතන්නාහු රාජෳවාසීන් හා අන්තඃපුරවාසීන් එකගිව පදුම කුමාරයන්ට ලැබි සිටින්නේය, මටත් බිසවුන්ටත් ලැබි සිටි එකෙකුත් නැත මුන් හැමවිත් තමුන් නොමැරුවෝ නම් නපුරැයි රජ්ජුරුවෝත් චතුරංගිනිසේනාවත් ඇරගෙණ පදුම කුමාරයනුත් ඇරගෙණ සොරුන් එලන්නාවූ පර්වත යට නැගී පදුම කුමාරයන් දෙපය අල්වා ඉස බිම බලවා සොරුන් එලන්නාවූ පුපාතයෙහි එළු. ඒ පර්වතයේ වාසය කරන්නාවූ දේවතාවා පදුම කුමාරයෙනි තොපි නොබවයි කියා පියාන කෙණෙකුන් පුතනු කෙණෙකුන් වඩන්නාසේ ලෙයිලා වඩාගෙණ පර්වතයේ ඉදිනා නාරජ්ජුරුවන් පෙනගබ මත්තේ තුබුහ. ඒ නාගරාජයාත් පදුම කුමාරයන් නාග භවනයට ගෙණගොස් රාජාය සරියේ බෙදාදී අවුරුද්දක් රාජායකොට සිතන්නාහු මෙතන ඉඳ කාරිය කිම්දයි සිතා මනුෂා පථයට යෙහි කීහ. රජ්ජුරුවෝත් යහපතැයි බෝධිසත්වයන් විචාරන්නාව මනුෂා පථයෙන් කවර ගමෙක තොපි ගෙණගොස් ලන්නේදයි කීහ. මා හිමාල වනයේ ලාපියවයි කීහ. යහපතැයි කියා නා රජ්ජුරුවෝත් පදුම කුමාරයන් හිමාල වනයෙලා ගියහ. බෝධිසත්වයෝ සෘෂිපුවෘජ්ජාවෙන් පැවිදිව නොබෝ දවසකින් පංඥාභිඥා අෂ්ටසමාපත්ති උපදවා හිමාලය වනයෙහි වාසය කරන්නාහ. එක්තරා වල්වැද්දෙක් තමාගේ කාරියකට වලට ඇවිදිනේ පදුම කුමාරයන් වාසය කරන්නාවූ පන්සලට වැද පදුම කුමාරයන් දුක ඇඳින ගෙණ නුඹ වහන්සේ පදුම කුමාරයන් වහන්සේදයි වාචාළාහ. එසේයයි කීසේක. ඒ වැදිත් තාපසයන් කෙරේ කීපදවසක් රඳා නුවරට ගොස් රජ්ජුරුවන්ට කීහ. රජ්ජුරුවෝ සැබැදෑයි විචාරා නියම දුන චතුරංගිණිසේනාව ඇර ගෙණ හිමාලය වනයට ගොස් සේනාව රඳවා අමාතෳයනුත් ඇරගෙණ පන්සලට ගියාහ. ඒ පන්සල දොරකඩ පිටසිට රන්පිළිමයක්සේ දොරකට උන් නාවූ බෝධිසත්වයන් දක එකත්පස්ව උන්නාහ. අමාතායෝත් බෝධිසත්වයන් දක වැඳ එකත්පස්ව උන්නාහ. බෝධිසත්වයෝ කියන්නාහු එම්බල මේ වනයෙහි මිහිරි පලාඵල ඇත යහපත්වූ මිහිරි පැන් ඇත ගමන් ශුමදාහ නිවා කව බොව සැතපී ඉඳුවයි කීහ. ඒ අසා සහපිරිවරින් රජ්ජුරුවෝත් අමාතායෝත් බෝධිසත්වයන් හා කථාකරන්නාවූ තාලවෘඤ පුමාණය කටත් උසවු මහත්වූ පුපාතයකින් මාගේ සිය අතින්ම එලාපියන ලද එම්බා පුත පදුම කුමාරයෙනි තොපි කෙසේ ජිවත් වුයේදයි කියා නැවත කියන්නාහු මා අපරීක්ෂිතව කළාවු වරදකුමාකරවා පුත පදුම කුමාරය මා හා කැටිව නුවරට අවුත් දහැමෙන් සෙමෙන් රාජා කරවයි කීහ. එවිට බෝධිසත්වයෝ කියන්නාහු මහරජ්ජුරුවෙනි යම් මිනිසෙක් බිලියක මස් කැටියක් අමුතා දියයට දමාද ඒ බිලිය මත්සායෙක් ගැල නැවත වමාරා ගැලවි ගියේද එමෙන් මමද දුකුසේ ගැලවි දෙවනුව රාජ්ජයට පැමිනෙද්දයි මහ රජ්ජුරුවෙනි කීහ. ඒ වෙලෙහි රජ්ජුරුවෝ කියන්නාහු ඒ කිම්ද බිලිය නම් කින්ද, මස් කැටිය නම් කින්ද, බිලිය ගිළු කුඩ මස්සා නම් කින්ද, ඒ මට නොදුනේයයි කිවමැණවයි කීහ. එවිට බෝධිසත්වයෝ කියන්නාහු මහරජ බිලිය නම් පඤචකාම නැමති බිලියය, මස් කැටිය නම් හස්ති අශ්ව රථ පන්තිය යන සේනා නැමති මස් කැටියට ඒ ගැල පියා වමාරා පලාගියාව කුඩා මස්සා නම් මමය මහරජ්ජුරුවෙනි තෙපි ගැනියකගේ බස්ගෙණ මා පර්වතයෙන් එලාපුව ඒ දවස් මාගේ මෛතී බලයෙන් රැකිනිමි. එසේ වූ මරණින් මිදුන මම නැවත රාජා ලෝභයෙන් වලවැටෙම්ද, මම රාජායට නොයමි තොපි ගොසින් දුහැමෙන් රාජාය කරවයි කීයා යවුහ. රජ්ජුරුවෝත් අමාතායෝත් බෝධිසත්වයන් වැඳ අඬා වැලප නුවරට යන්නාහු බෝධිසත්වයන් එඑෑ පර්වතය ලඟට පැමිණිිිිිියාහු පර්වතය දුක අමාතෳයන් අතින් විචාරන්නාවූ එම්බා අමාතෳයනි මාගේ කිසිවරදක් නැත්තාවූ ගුණයෙන්ද ආචාරයෙන්ද ශිලයෙන්ද සමන්විත වූ පදුම කුමාරයන් නොලද්දේ කා නිසාදයි විචාළාහ. අමාතායෝ කියන්නාහු ස්වාමිනි නොදන්නාසේක්ද, නුඹ වහන්සේගේ බිසවුන් වහන්සේ නිසායයි කීහ. ඒ වෙලෙහි මාගේ නිච රඳවු පදුම කුමාරයන් නිස්කාරණයේ වරදලැවූ ඇ ගෙණවිත් මේ පර්වතයෙන් දමවයි කියා එතනම සිට ගෙන්වා ගෙණ බිසවුන් පර්වතයෙන් එලවා නුවරට ගොස් දුහැමෙන් සෙමෙන් රාජාාය කොට කම්වූ පරිද්දෙන් මිය පරලොව ගියාහයි වදාරා මේ මහා පදුම ජාතකය නිමවා වදාළසේක. එසමයෙහි බිසව් නම් චිංචිමානවිකාය, රජ්ජුරුවෝ නම් දේවදත්ත ස්ථවිරය, පර්වතයේ වසන්නාවු දේවතාවා නම් ශාරිපුතු ස්ථවිරය, නා රජ්ජුරුවෝ නම් අානන්ද ස්ථවිරය. පදුම කුමාර වූ තාපසයෝ නම් බුදුවූ මම්ම චේදයි තමන් වහන්සේ දක්වා වදාළසේක.